

skulle følges ad. Og har man endelig ikke tilstrækkelig Tro til, at den højtærede Minister vil gøre Alvor deraf, at han maaske vil lade de to falde og nøjes med Menighedsraadene, — jeg nærer paa ingen Maade en saadan Mistillid til den højtærede Minister — men gør man det, og det gør vel det ærede Medlem, saa staaer det jo endda i hans Magt, hvis Forslaget om Menighedsraad skulde komme til os alene, da at sige nej dertil, indtil han faar de andre Lovforslag med. Idet vi vedtage Kommissionsforslaget, vedtage vi jo ikke Lovforslaget om Menighedsraad, endmindre det alene uden de andre, det staaer os jo frit for at stille som Betingelse for Vedtagelsen af Lovforslaget om Menighedsraad, naar det en Gang kommer til os, at vi faa de øvrige Forslag med, og først naar de ere tiltraadte, kan Kirkekommissionsforslaget efter den Skikkelse, det nu har, træde i Kraft.

Ja det var, hvad jeg havde at sige til det ærede Medlem, og jeg haaber, at det skal indeholde tilstrækkelig Forklaring ogsaa for ham af, hvorfor jeg mener i god Tilslutning til, hvad der hidtil er foretaget i denne Sag fra deres Side, i hvis Spor jeg saa gerne vilde følge, at kunne slutte mig til det foreliggende Forslag.

Borghjerg: Det glæder mig, at jeg fik kaldt Grundtvigianerne frem. Selv om Harald Holm var den sidste virkelige Grundtvigianer, er der alligevel nogle halveller kvart- eller ottendedelsblods tilbage hist og her, og det glæder mig, at der endnu er saa meget af Blodet i dem, at de hørte den kaldende Røst. Det ærede Medlems Tale glædede mig, fordi han paa et Par Punkter understregede, at der var delte Mening om Sagen her i Salen, og at han ikke saa paa Sagen som forskellige andre, der havde talt. Det har sin store Betydning, at det er slaaet fast, at Offentligheden og Landstinget ikke skulle tro, at her kun er en fast sammensat Klump, der følger Ministeren, men at der er store Afgivelser i Opfattelsen. Særlig glædede jeg mig over, hvad det ærede Medlem sagde om de gejstlige Retter, fordi det gik saa totalt imod, hvad Flertallets Ordfører, det ærede Medlem for Aalborg Amts 4de Valgkreds (Thomsen), sagde i Gaar. Det glæder mig, at det er slaaet fast, at her er en Væsensforskel mellem disse to Medlemmer af det samme Flertal. Det vil kunne have Betydning i Fremtiden, og det vilde være højst beklageligt, om de Ord, der kom fra det ærede Medlem for Aal-

borg Amts 4de Valgkreds, skulde have staaet uimodsagte af Medlemmer af hans eget Parti. Det ærede Medlem for Storeheddinge (Høgsbro) sagde, at han ikke ønskede gejstlige Retter, navnlig ikke til at dømme om Læren. Lige det modsatte sagde det ærede Medlem for Aalborg Amts 4de Valgkreds i Gaar. Han vilde have de gejstlige Retter til at dømme om Liv og Lære, og troede, de vilde blive strengere, altsaa Læren renere, Ortodoksien fastere i en saadan af Folkemagten uafhængig Statskirke med sin egen Jurisdiktion og sine egne gejstlige Domstole. Det blev der heldigvis taget stærkt Afstand fra i den sidste ærede Talers Foredrag, og det er godt.

Men desværre kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem i hans Betragtning af Afstemningen i Gaar. Jeg forstaaer, at han er interesseret i at fastslaa denne Opfattelse, men jeg kan ikke forstaa, at han har Ret. Jeg kan i alt Fald ikke læse Dansk, hvis ikke § 1 i det i Gaar vedtagne Forslag siger, at de gejstlige Domstole ikke skulle ophæves, men have en forandret Organisation. Der staaer udtrykkeligt, at der skal nedsættes et Kirkeudvalg til at afgive Betænkning over og gøre Forslag til de Bestemmelser, som anses fornødne til Gennemførelsen af den i Grundloven foreskrevne Ordning af Kirkens Forfatning og hvad dermed staaer i Forbindelse, derunder ogsaa angaaende Ordningen af en forandret Organisation af de gejstlige Domstole. Der staaer jo dog med rene og klare Ord, at i Forbindelse med Kirkeforfatningens Ordning staaer ogsaa Forandringen af de gejstlige Domstoles Organisation, men ikke deres Ophævelse. Hvordan Forandring kan betyde eventuel Ophævelse, er det mig ganske umuligt at faa i mit Hoved. Det ærede Medlem udtalte det og fik derved desværre den ene af sine ærede Medforslagsstillere til at frafalde Underændringsforslaget. Men de have første Gang læst Ordene, som de naturligt maatte forstaaes, ellers havde de ikke stillet deres Underændringsforslag, og det er mærkeligt, at det, at Ministeren siger noget, som jeg synes slet ikke passer, kan faa dem til at trække deres Underændringsforslag tilbage. Ordene blive dog de samme, og ethvert Menneske, der læser dem paa naturlig Maade, maa forstaa dem, som de ærede Forslagsstillere først havde forstaaet dem. Altsaa have vi desværre opgivet Standpunktet om de gejstlige Domstoles Ophævelse, og det skal Tingets Flertal nok komme til at føle i Fremtiden. Det